

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 62.

V Ljubljani, v soboto 14. marca 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 13. marca.

O proračunu poljedelskega ministerstva ima konečno besedo poročevalec dr. Rutowski, ki tudi naglašja stiske poljedelskega stanu. Prepozno skoraj mislijo vlade na pomoč in tudi Avstrija je mnogo zamudila. Upajmo, pravi govornik, da bodo mlajše moči kazale v tem oziru več poguma in dobre volje. Obžaluje tudi, da vlada zahteva vodopravno obravnavo, predno dovoli podporo za melioracije, ter želi večje prispevke za poljedelstvo. Konečno zahteva splošnega drž. zakona za zavarovanje živine.

Pri glasovanju so bile z večino vsprejete vse postavke po nasvetu budgetnega odseka; predlog posl. Morreta, da bi se 50.000 gl., namenjenih za konjske dirke, dovolilo za poljedelske namene, je bil odklonjen.

Na vrsto pride trgovinsko ministerstvo in ob enem predlog posl. dr. Steinwenderja in tovarišev, da se dovoli štiridestotno posojilo 500.000 gl. za obrtna skladišča surovin in prodajalnice.

Poročevalec dr. Hallwich obširneje utemeljuje, da je osnova novega železniškega ministerstva stvar eksekutive, ne pa državnega zbora. Pač pa ima državni zbor besedo glede plače, kajti vlada je v proračun postavila plačo za dva ministra brez portfeljev. Vlada je to prezrla, a bode naknadno prosila za potreben kredit. Budgetni odsek je vladi priznal njene pravice, a tudi zbornici glede kredita; zato upa, da bode zbornica pritrdila proračunu. Proti je oglašanih 21, za 15 govornikov. Predsednik zopet opominja, da govorniki ob kratkem povedo svoje želje.

Posl. Březnowski prične češki, in nemški nadaljujoč toži, da pošta večkrat policiji služi kot detektiv. Tako so lani v Karolinskem dolu na pošti odprli neko pismo ter je izročili drž. pravdnistvu; odpošiljatelj je bil obsojen na 18 mesecev.

Konečno predlaga resolucijo glede posvečevanja nedelj v tobačnih trafikah in žganjarijah.

Posl. Borčić opisuje slabe razmere trgovske mornarice v Dalmaciji.

Posl. Kaiser prosi vlado, da pospeši obrtno reformo in obžaluje, da se dotična predloga tako malo ozira na obrtnike. Poročila obrtnih nadzornikov naj se ne izročajo obrtnemu, temveč posebnemu odseku. Zahteva reformo poštne službe po deželi in hitrejšo odpravo pisem na Dunaji.

Posl. Bazant konstatuje, da napreduje naša industrija, ob enem moč kapitala in konsuma. Da niso boljše razmere, ni vzrok rastoči uvoz, temveč premali izvoz domačih izdelkov. To pa provzročajo neugodne trgovinske pogodbe, posebno z Italijo. Govornik zahteva premije pri izvozu moke, slada in sladkorja. Carinski boj z Rumunijo je mnogo škodil avstrijski industriji. Avstrija naj skrbi, da na Balkanu pridobi trgovišča za svoje izdelke. Tu je prihodnost avstrijske trgovine.

Za njim govori trgovinski minister baron Glanz in posl. Steiner, ki zahteva hitro reformo obrtnega reda. Obrtniki zahtevajo dejanja, da se zavaruje spričevalo usposobljenosti, omeje konsumna društva in krošnjarsvo. Na to treba paziti tudi pri nagodbi z Ogersko. Konečno navaja nedostatke pri donavski parobrodni družbi.

Konec poročila ob 4. uri.

Stiske poljedelskega stanu.

(Govor posl. Robiča v državnem zboru dne 10. marca 1896.)

Visoka zbornica! Akoravno je v razpravi poljedelsko ministerstvo, vendar ne bodem na dolgo in široko govoril o revščini kmečkega stanu, ker se je o tem že mnogo govorilo pri raznih prilikah, tako tudi pri naslovu „direktni davki“.

Opozarjati hočem prevzvišenega gospoda poljedelskega ministra na mnoge pritožbe žalostnih kmečkih razmer po deželi ter označiti vzroke teh tožb. Istina je, da od leta do leta peša davčna moč kmečkega prebivalstva; istina je, da je v mnogih slučajih kmet le po imenu lastnik svojega zadolženega posestva, v resnici pa le oskrbnik svojega upnika; istina je, da kmetje vsled prevelikih dolgov prodajejo kos za kosom in tako izginja kmečki stan. Značilno je za žalostne razmere kmečkega stanu, da se kmet ne more vzdržati na svojem posestvu, če tudi se trudi na vso moč, živi priprosto ter dela od 4. ure jutraj do 9. zvečer; na osemurno delo niti ne misli. Le tam še izhaja, kjer ima poleg kmetije še kaj obrta ali trgovine.

Ne bodem navajal raznovrstnih vzrokov teh slabih razmer, naglašam le, da pada čisti dohodek, da primanjkuje na kmetih delavcev, ker vse sili v mesta, da raste delavske plače, da je zemlja izsesana, posebno v vinorodnih krajih, ker že stoletja na isti zemlji sadé vedno isto rastlino, in da že stoletja vse zakonodajstvo daje prednosti mestom, posebno večjim mestom, pred deželo. Opozarjam Vas le na domovinski zakon! Akoravno se prizna, da določbe domovinskega zakona nalagajo večja bremena kmečkim občinam, in je dokazano, da so te določbe neprimerne času, ker bodo kmalu kraji, ko

LISTEK.

Abesinija.

(Konec.)

Abesinija, kot samostojna država, se sme prištevati med najstarejše na zemlji. Kraljica iz Sabe, katere je prišla modrost kralja Salomona poslušati, je bila baje Abesinka, njen sin kralj Menelik je upeljal judovske duhovne in del starega sv. pisma v svoje kraljestvo. Perzijanski kralj Kambiz si je po svojem upadu v Egipt zastoj skušal Etiopsko podvreči. Tudi sv. pismo nove zaveze omenja kratko krst kamornika etiopske kraljice Kandace. Do šestega stoletja po Kr. je bila Abesinija mogočno kraljestvo, potem pa je jela njena moč in slava vedno bolj ginjevati. Največ so bili krivi temu neprestani boji raznih verskih ločin, katere so se le za časa največje nevarnosti mohamedanskih Arabov zopet med saboj zedinile.

Za tristoletja so celo židje (falaši) gospodovali, dokler slednjič v 13. stoletju Ikvon Amlak zopet krščanstvu priboril nadvlado in ob enem združi pod svojim žezlom različne abesinske pokrajine. Vedno rastoča moč mohamedanskih Arabov je slednjič prisilila Abesince, si pomoči iskati pri zapadni Evropi in zlasti papeži so si mnogo prizadevali, da bi Abesinijo zedinili s katoliško cerkvijo in na ta način v Afriki izlamu zastavili daljno razširjanje. V svoji zadregi so Abesinci iskali pomoči pri Portugalskem

kralju, ki jim je tudi pomoč obljubil. Dvakrat je Portugalsko brodovje priplulo v Rudeče morje in da ni leta 1541 450 dobro oboroženih vojakov prišlo Abesincem v pomoč, bi bila najbrže vsa dežela, katero so že Mohamedanci preplavili, za krščanstvo zgubljena.

Jako blagodejno so delovali odslej misijonarji v lepi deželi in že je kazalo, da bode v kratkem vsa Abesinija zopet združena s sv. cerkvijo, ko naenkrat krvoločni kralj Fasilida vniči vspeh skoraj stoletnega truda. Našuntan od krivovercev, je pomoril vse misijonarje po celi deželi, vničil vse, kar koli ga je spominjalo na njihovo delovanje.

Odslej so nastali za ubogo deželo najžalostnejši časi. Malokateri kralj je umrl navadne smrti. Ko si je z mečem in krvjo priboril kraljevi prestol, mu ga je navadno zopet na isti način drug nasilnik prevzel, da je slednjič zopet njega zadela ista usoda. Posamezni knezi so bili v vednih bojih med sabo, vsakteri izmed njih si je skušal samemu sebi kolikor mogoče največ neodvisnosti priboriti. Jeden najmogočnejši vladarjev novejši dobe je bil cesar Teodor II., ki je kot „Negus“ Abesinije leta 1855 po dolgotrajnih krvavih bojih prestol zasedel. Njegova kruta brezozirnost do domačinov in tujcev pa ga je leta 1867 zapledla v vojsko z Angleži, ker je njihovo poslanstvo in več Evropejcev zajete imel v trdnjavi Magdala. Vojska je zanj neugodno končala in ko je videl, da so Angleži v njegovo trdnjavo prodrli, je samega sebe ustrelil, da ne bi sovražnikom

padel v roke. Po njegovi smrti so se navadni boji knezov med seboj ponavljali, dokler ni knez Kazai druge obvladal in kot cesar Ivan prestol zasedel.

Komaj pa je Neguš Ivan prestol zasedel, je nastala nevarna vojska z Egipčani. Kedive Ismael je hotel svojo oblast razširiti, ter je v ta namen zasedel dve severni abesinski pokrajini leta 1875. Neguš je bil ravno v boj zapleten s puntarskim glavarjem Ras Adal, toraj Egipčanom upada ni mogel ubraniti. Ko je pa mir sklenil s svojim nasprotnikom, se obrne z vso silo proti Egiptovski vojni, zajame jo v ozki soteski in skoraj do zadnjega moža pobije. Tudi prihodnje leto je bilo za Egipčane enako nesrečno. Kedive je poslal drugo, veliko močnejšo vojsko v Abesinijo, kateri se pa ni bolje godilo. Le z največjo težavo, deloma celo s podkupljenjem nekaterih abesinskih poveljnikov je egiptovski vojvoda rešil svoje življenje, vse drugo je ostalo v Abesinskih gorah.

Tolikanj potrebnega miru pa Abesinija tudi odslej ni imela, vendar se je Negušu Ivanu posrečilo deloma s silo združiti vse abesinske kneze, katerih najmogočnejši je bil glavar Šoancev Menelik, pod svojim žezlom.

Početkom leta 1885 priplujejo najedenkrat italijanske vojne ladije v pristanišče Massavo ter z vojski zasedejo mesto. Polagoma so jeli prodirati iz pristanišča proti rodovitnim gorskim pokrajinam abesinskim, ter skušali zvezati se z šoanskim knezom Menelikom. Toda Neguš Ivan se je Italijanom

5 9 15

M M

še 10 odstotkov prebivalcev ne bode imelo domovinske pravice, akoravne je vlada sama nasvetovala premembo domovinskega zakona, in akoravno je upravni odsek dovršil posvetovanje o tej predlogi in jo imajo poslanci že precej časa v rokah, vendar ne pride na dnevni red.

Jedni pravijo, levica je proti predlogi, drugi trdijo, da bi na mesto Dunaj odpadlo mnogo troškov; izkratka, vedno so izgovori, da stvar ne pride na vrsto. Kmečke občine že 30 let nosijo večja bremena, a nihče ne vpraša, ali jih bodo mogle še dalje nositi.

Opozarjam na zakone za ljudske šole. Ti se v prvi vrsti ozirajo na mesta, najmanj pa na kmečke razmere.

Pripravlja se davčna reforma. Mnogi toplo želé, da bi bila ta reforma že dognana. Tudi jaz bi se pridružil tej želji, ko bi se davčna reforma bolj ozirala na poljedelce. Toda temu ni tako. Večji zemljiški posestniki bodo plačevali dvojni davek, namreč še osebni dohodninski davek. Mnogi trdijo, da do 90 odstotkov zemljiških posestnikov ne bode zadeli novi dohodninski davek. Toda ti se jako motijo. Poročevalec o direktnih davkih je naglašal, da bodo osebnega dohodninskega davka oproščeni vsi davkoplačevalci, ki plačujejo do 100 gld. zemljiškega davka. Toda to se ne bode zgodilo, ker sta se temu odločno uprla vlada in večina davčnega odseka, da bi bil namreč čisti katastralni dohodek podlaga osebnim dohodarini, ali da bi bili oproščeni osebne dohodarine posestniki, katerih čisti katastralni dohodek ne presega 250 gld. Torej se misli obdačiti z osebno dohodarino vse, katerih posestva donesajo 250 gld.

Če bodo torej v deželah in okrajih, kjer so svoj čas pravično cenili zemljiški davek, morali plačevati osebno dohodarino tudi posestniki, ki ne plačujejo 100 gld. zemljiškega davka, kaj se bode zgodilo v deželah in okrajih, kjer so jim jako krivično vravnali zemljiški davek?

Tako je na Stajerskem v mariborskem okraju 512 zemljiških posestnikov, ki plačujejo 50 do 100 gld. zemljiškega davka, dalje 152, ki plačujejo 100 do 200, in 50, ki plačujejo nad 200 gld. zemljiškega davka. Torej bi nad 200 posestnikov zadela tudi osebna dohodarina.

Pri razpravi o davčni reformi so tolažili kmečke zastopnike z revizijo zemljiško-davčnega katastra; 15 mesecev se je vršilo posvetovanje, in kak je uspeh? Zemljiški davek naj se zniža za 1½ milijona. Sedanji finančni minister celo meni, da bi zadoščal le eden milijon. Gosp. finančni minister naj bi ostalega pol milijona naklonil Stajerski, kajti tu so čisti dohodek pri zadnji uravnavi od 7.653.919 gld. zvišali na 10.704.901 gld. (Čujte!) Tu bode gospod minister mogel pravično razdeliti onega pol milijona. (Pritrjevanje.)

Gosp. poljedelskega ministra pa še posebno opozarjamo na vinorodne kraje.

odločno uprl, zahteval od njih, da se umaknejo z vseh pokrajin ter žugal z vojsko. Ker Italijani niso odnehali, je Neguš napadel dne 24. januarja 1887 njihovo taborišče sicer brez uspeha, a njegovemu poveljniku Ras Alula se je posrečilo zalesti oddelek italijanske vojske s strelivom in živežem v soteski pri Dogali ter ga uničiti popolnoma. Nastopno leto so imeli Italijani že nad 20.000 mož na abesinski meji. Neguš se jih ni upal napasti, temveč se je s svojo armado umaknil nazaj v gorovje. Najbrže bi bilo že takrat prišlo do odločilnega boja mej Italijani in Abesinci, toda pristaši Mahdija so iz Sudana prodirali proti Abesiniji in Neguš Ivan je bil primoran svojo vojno obrniti proti mohamedanskim Sudancem. Pri Matami se mu je sicer 12. marca 1889 posrečilo nadaljno prodiranje ustaviti, a on sam je bil ranjen ter vsled ran mesec dni pozneje umrl. Njegov mogočni zaveznik šoanski knez mu je sledil na prestolu kot Neguš Menelik II. — Novi vladar je bil Italijanom naklonjen ter je 2. maja 1889 sklenil z njimi pogodbo, v kateri pripozna vrhovno pokroviteljstvo laškega kralja nad celo Abesinijo in jim odstopi severni del pokrajine Tigre do reke Mareb v kolonizacijo. Italijani nasprotno pa priznajo Menelika kot „cesarja“ abesinskega. Da se je Crispi strogo držal te pogodbe, bi bil mir najbrže ohranjen v kljub nemirnim in bejaželnim Abesincem, toda njegova slavohlepnost s temi lavrikami ni bila zadovoljna in to je zakrivilo sedanjo vojno.

Vinoreja že od nekdaj ne daje gotovih prihodkov, to kažejo Grška, Italija itd. Pri nas pa je prišla še trtna uš in znana vinska klavzula. Pa tudi ondi, kjer še ni trtne uši, opazujejo, da je zemlja popolnem opušala. (Prav res!) Vzrok je ta, ker na jednom in istem mestu raste že stoletja le trta. (Res je!) Najmarljivejši vinorejci danes ne morejo toliko pridelati, ko pred 30 ali 20 leti. Pričakujemo od gosp. poljedelskega ministra, da bode tej vrsti poljedelstva obrščal posebno pozornost, da še bolj ne zaostanemo v tej kulturi nasproti Ogerski, za katero smo že daleč zaostali.

H koncu omenjam, da je že to nakak napredek, ker krogi, ki so še pred kratkim časom pritožbe o propadanju poljedelstva imenovali prazne besede, danes priznavajo resničnost teh tožb. Toda s tem nam ni pomagano. Vse, kar hoče vlada storiti, je, da namerava ves zemljiški davek znižati za 1½ milijona. To bode vsa pomoč poljedelstvu? Domovinska postava ostane, istotako pristojbinski zakon; drugi zakoni, ki potrebujejo premembe, ne pridejo na vrsto, niti vprašanje o živinski soli se ne reši.

Jaz seveda ne trdim, da bodo vsa ta mala sredstva rešila kmečki stan. Gosp. finančni minister trdi pravo, da treba v korist poljedelcev večje akcije. To je istina. Pa predno država prične večja dela v tem smislu, naj poskusi vsaj s temi malimi sredstvi podpirati kmeta. Vsaj domovinski, pristojbinski in drugi manjši zakoni naj se rešijo, dalje vprašanje o živinski soli in razkosavanju zemljišč. A ne gre in ne gre! Potrebne bi bile kmečke zadruge, toda sedanji minister gotovo ne bode imel večje sreče s svojim načrtom, kakor njegov prednik s prisilnimi zadrugami in rentnimi domovi.

H koncu pripomnim: dolžnost države je, da pomaga najbolj prizadetemu stanu. Da kmečki stan ni še popolnem propadel, zahvaliti se mora svoji žilavosti, delavnosti, ljubezni do rodne zemlje svoje. Država pa mu ne sme delati praznih obljub, kajti ravno kmečki stan rad veruje obljubam. On upa od setve do žetve, če tudi se tolikrat vara. Država naj mu tudi dokaže, da mu hoče podati sredstva in pota, po katerih se more rešiti. Naj se to zgodi, dokler ni prepozno. (Pohvala.)

Prepiri v Starčevičevj stranki.

Iz Zagreba, 9. marca.

Vsi pravi prijatelji hrvatskega naroda so se nadjali, da bode smrt dr. A. Starčevića storila konec nevrednemu prepiru, ki je pred nedavnim razkrojil stranko prava na dvoje. Če je bilo teško in neugodno vsakemu demoljebu hrvatskemu, da se je po smrti nepozabnega nam dr. Račkoga sklenjena sloga med stranko neodvisno in Starčevičevo razvrgla brez pravega in tehtnega vzroka, tim huje mora žaliti vsakega Hrvata nedostojni in v vsakem pogledu nepotreben prepir, ki se nadaljuje po smrti utemeljitelja omenjene stranke. Gotovo so prihiteli v Zagreb odlični zunanji člani te stranke, da v prvem redu spremijo vrlaga pokojnika k večnemu počitku, v drugem pa, da se dogovore o prepotrebnej slogi v stranki.

In kaj so izkusili ti možje v Zagrebu? Prav žalostne stvari, tako, da se je vrli poslanec na državnem zboru, Spinčić, moral izjaviti, da ne pride nikdar več v Zagreb radi političnih zadev. V skupščinah, ki so sledile drugi dan po pogrebu dr. Starčevića, razpravljalo se je o vprašanju zedinjenja razdvojene stranke tako nedostojno, da so morali možje, ki imajo še kaj političnega takta, odbiti vsako daljno delovanje z dosedanjimi članovi obeh frakcij stranke prava, ter so zares tudi izjavili zastopniki iz Dalmacije in Istre, da se bodo v prihodnje ravnali le po svojih nazorih in neodvisno od razcepljene stranke. Da je prišlo tako daleč v tej stranki, krivi so največ prvaki sami, ki hočejo biti vodje v stranki, pa se za to prvenstvo boré. Eno frakcijo vodi Fran Folnegović, drugo pa dr. Frank. Prvi so nečisti ter imajo za glasilo „Hrvatsko Domovino“, drugi so pa čisti z glasilom „Hrvatsko pravo“. Le ti poslednji se smatrajo za prave naslednike stranke Starčevičeve, češ da jo hočejo vzdržati čisto od vsakega vpliva zunanega in da se ravna vedno po načelih svojega utemeljitelja. Prva frakcija pa hoče deloma stranko preporoditi ter jo storiti sposobno za delovanje in občenje z drugimi strankami; ne boje se oportunitizma v politiki ter mislijo na ta način s svojim delovanjem tudi kaj doseči. Sicer pa sodimo, da je tega prepira kriva mnogo osebna ambicija Folnego-

vića in dr. Franka, ki mislita, da sta ona edina sposobna za vodstvo te stranke. Da to nista, pokazalo se je na samej skupščini, ko sta oba dovolila, da je pri tako važnih dogovorih, kakor so bili le ti o prepotrebnej slogi, sodelovala tudi mladež, katere se njih oklepa, in da je ta mladež tudi glasovala ter provzročila mnogo neugodnih prizorov, radi katerih so se zunanji trezni člani te stranke tako britko potožili pri svojem odhodu iz Zagreba. Najčvršče se je držal prvenstva dr. Frank, dočim je Folnegović že poprej odstopil, ali v kljub temu se niso mogli složiti, ker velik del stranke noče imeti Franka za svojega voditelja. Po našem mnenju je moral vsakako odstopiti tudi dr. Frank, pa bi se bil morda našel način za sporazum; seveda bi se bili morali odstraniti iz skupščine vsi, ki niso spadali vanjo. Zreli možje bi bili brez upliva in pritiska vso zadevo treznejše razpravljali, pa tudi bržkone svoj cilj dosegli. Na čelo stranki pa naj bi bili postavili najzaslužnejšega člana in sploh priljubljenega poslanca Erazma Barčiča, ki ni bil nikdar kot član stranke prava tako tesnosrčen v mnogih nazorih, kakor drugi njegovi tovariši. Njegovo slovansko mišljenje je vsakomu poznato, zatoraj je tudi med ostalimi članovi te stranke on jedini najbolj odbijal ekskluzivnost pokojnega Starčevića glede vzajemnosti slovanske. Barčič je velik prijatelj sloge med Hrvati in Srbi ter je v tem žalostnem prepiru vedno zagovarjal pravično stvar, pa je on radi tega tudi pri tej stranki obljubljen in spoštovan. Ta mož tedaj naj bi prevzel vodstvo v stranki, in ni dvoma, da bi s podvojeno močjo mogla delati na korist zatirane Hrvatske. Ne bi se potem nam rogali naši protivniki, kakor to zdaj delajo, in ne brez razloga.

Sramota je, kar se je te dni pisalo o naših zadevah po tujih listih, a temu bi se bilo lahko izognilo, da je malo več treznosti in nekaj manj oholosti med prvaki Starčevičeve stranke ene in druge frakcije.

Domači prepiri naj se nikdar ne iznosijo pred svet, če je le mogoče, na noben način pa ne v takem obliku, kakoršni so omenjeni. S tem gubimo pred tujimi narodi spoštovanje, sovražniku pa odpiramo sami pot v našo domovino. Sapienti sat!

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. marca.

Poljedelski odsek je imel 11. t. m. sejo, kateri je prisostvoval poljedelski minister grof Ledebur in pri kateri se je posvetovalo o vladni predlogi glede poljedelskih zadrug. Mej drugim je posebno zanimivo govoril posl. Povše. Govornik je izjavil, da najpristržneje pozdravlja vladno predlogo glede kmetskih zadrug in organizacije kmetkega stanu, ki je jedino sredstvo za rešitev hudo stiskane prebivalstva. Zelo ugodna je določba, vsled katere sme biti v vsakem sodnem okraju več enakih zadrug, kar je posebno važnega pomena za alpinske dežele, koder so posamezni kraji zelo oddaljeni od okrajnega sodišča. Ne more se pa strinjati z nadaljno določbo, da bi deželni zbori sklepali o snovanju zadrug in o njihovi razdelitvi. Posebno pa je želeli, da se veleposestniki pridružijo zadružnikom in s svojim delovanjem posredujejo in povspesujejo organizacijo, kajti ako uživajo gotove pravice, imajo pa tudi dolžnosti. Res, obžalovati bi bilo, ko bi se pri tem ne oziralo na veleposestvo, kajti manjši poljedelci jim bodo za vodstvo zelo hvaležni. S posebnim zadovoljstvom se mora dalje konstatovati, da je po vladni predlogi zelo razširjen delokrog poljedelskih zadrug, ker se namreč dovoljuje ustanovitev združnih skladišč za poljske pridelke, kakor tudi ustanovitev klavnic in pekarij. Le na ta način bode mogoče, pravi govornik nadalje, odstraniti drago prekupovanje in zagotoviti poljskim pridelkom ugodnejše cene. Le potom zadrug se bodo mogli poljedelci posluževati raznih tarifnih olajšav, katere dovoljujejo železnice le za večje pošiljatve. Konečno so pomenljive tudi določbe glede vreditve kredita. Toda to je gotovo, da preje ni upati na zboljšanje razmer, dokler se avstrijski kmečki posestniki ne oprosté hipoteknih dolgov. Govornik je slednjič izjavil, da bode predlagal pri podrobni razpravi še več izprememb, vendar bo glasoval v celoti za vladno predlogo.

Grof Ferdinand Tichy o ogerski ljudski stranki. Ob mnogoštevilni udeležbi se je vršil predvečerašnjim na Dunaju občni zbor bratovštine sv. Mihaela. — Zbora so se vdeležili mej drugimi nuncij Agliardi, kardinala grof Schönborn in dr. Gruscha, ljubljanski knezoškof Missia in pa vodja

ogerske katoliške ljudske stranke grof Ferdinand Zichy. Po otvoritvi in pristrnem pozdravu predsednika kneza Clary je govoril grof Ferdinand Zichy. Iz njegovega splošno odobranega govora povzamemo le nekaj najzanimivejših odstavkov. Vrli govornik je takoj v začetku svojega govora povdarjal, da je odločena to- in onostranskim katoličanom le jedna pot, katero nam je začrtal večni Stvarnik. Na tej poti pa sami nikakor ne moremo vztrajati brez pomoči od zgoraj; le z njegovo pomočjo moremo nadaljevati boj, ki je postal nujna potreba današnjih dni. Stvar, za katero se bojujemo katoličani onstran Litave, je ravno ista, po kateri hrepenite katoličani v Avstriji, naša zmaga je ob enem tudi vaša. Časi postajajo od dne do dne resnejši, toda cerkev bode po božji milosti krepko odbijala vse napade; čim težja je skušnja, tem bolj vzvišena se nam pokaže iz boja cerkev Kristusova. Glavna sovražnika, zoper katera se nam je treba bojevati neprestano, sta liberalizem in egoizem, katerima je bogastvo, gospodstvo in želodec nad vse, nad Boga. Na ta novodobna največja nasprotnika moramo neprestano obračati vso svojo pozornost ter z orožjem pokorščine do Boga in njegovih zapovedi in ljubezni do bližnjega stopiti na bojno polje. Vera, upanje in ljubezen morajo biti naše zvezde-vodnice na vseh naših potih in zagotovljeni moramo biti, da je končna zmaga v naših rokah. Pred vsem pa se moramo strogo ravnati po navodilih sv. Očeta, ki ničesar bolj ne žele, nego da kmalu prisije v naši domovini svitla zarija lepše bodočnosti. Konečno mi dovolite, sklepa govornik, da vzamem seboj v svojo domovino prepričanje, da bijejo vaša srca za našo stvar in jednako tudi nasprotno, in da bode zmaga, na kateri si bodi strani, koristila nam in vam. — Umevno je, da je provzročil ta govor splošno navdušenje.

Ljudska stranka na Ogerskem je jako delavna; vzlasti obrača posebno pozornost na krščansko časopisje, ki je bilo do zadnjega časa mej Mažari popolno zanemarjeno. Stranka je takoj spoznala, da brez dobrega krščanskega časopisja ne bo mogla povsem spolnovati svoje naloge. Zato je osnovala velik dnevnik mažarski v Budimpešti, poleg tega pa še tri tednike mažarske: „Magyar Néplap“, slovaški „Krestan“ in nemški „Christliches Volksblatt“. — Iz tega pojava je razvideti, da se tudi na Ogerskem gibljejo katoličani in da je tudi na Ogerskem na podlagi katoliških načel mogoča sprava mej raznimi narodnostmi.

Grof Goluhovski v Berlinu. Velika večina listov trdi, da igra pri tem potovanju glavno vlogo trodržavna zveza in neprijeten položaj Italije, le vladni listi skušajo prepričati ves omikani svet, da obisk grofa Goluhovskega ni v nikaki zvezi z Italijo ter da je samo pojav uljudnosti nasproti knezu Hohenlohe. Deloma zna biti ta trditev resnična, toda ako bi se mislilo le na to, tedaj bi bil grof Goluhovski nastopil lahko že preje ali pa tudi pozneje potovanje v Berlin, ne pa ravno o času, ko je došla vest o porazu Italijanov pri Adui. To je torej jasno ko beli dan, da se vrše v Berlinu važni razgovori o sedanjem položaju Italije in njeni sposobnosti za sozaveznico Avstrije in Nemčije. Trditi se sicer ne more, da bode Italija spremenila svoje stališče v trozvezi, kajti sedanji ministerski predsednik je že od nekdaj zvest pristaš trodržavne zveze. Toda nekaj drugega se mora pri tem upoštevati. Italija namreč po zadnjem porazu nima več tiste veljave za nadaljno zvezo, kajti politična zveza je le tako dolgo veljavna, dokler more koristiti interesentom. Nihče pa ne more trditi, da ima Avstrija, oziroma Nemčija od Italije kake koristi, kajti država, ki mora za svoja nepremišljena in brezpomembna podjetja žrtvovati vso vojno moč in premoženje, je povsem nesposobna za oporo drugim velevladstvom. To si bodeta torej Avstrija in Nemčija dobro premislili in po tem vravnali nadaljne korake. In to ravno je jedini namen potovanja zunanjega ministra grofa Goluhovskega v Berlin.

General Baratieri o porazu pri Adui. Kakor smo že poročali, došel je general Baratieri 11. t. m. iz Asmare v Masavo. Po poročilu, katerega objavlja vladna „Tribuna“, je poražen, na duhu in telesu potrti general nastopno izpovedal o dogodkih zadnjih dni in o svojem nepremišljenem koraku: Baratieri je sam izprevidel, da je napad na Soance zelo kočljiva stvar in da zna imeti za Italijo in naselbine zelo slabe posledice. Toda razne okolnosti, posebno pa otvoritev parlamenta, so ga prisilile do tega koraka. General izjavlja, da mu je

bilo popolno neznanje imenovanje in prihod generala Baldissere, da pa bi ne bil drugače ravnal, ko bi bil tudi zvedel o vladnem sklepu, ki ga je sicer zelo užalil, vendar mu pa odvzel velik del odgovornosti. Glavni povod je bilo skrajno pomanjkanje živeža, ki bi bilo italijansko armado itak prisililo, da se umakne proti glavnemu taboru, in to tembolj, ker je bil popolno nemogoč dovoz živeža. Vsi generali so si bili svesti vsaj delne zmage, ki bi bila prisilila Soance, da se umaknejo. Toda vse nade so splavale po vodi, in sicer le vsled tega, ker se italijanske čete niso mogle gibati, kakor bi bilo potrebno. Baratieri pripomni, da so se vojaki pogumno bojevali in se jim in njemu ne more ničesar očitati, ker je vse storil, kar je bilo mogoče. — Toliko vé povedati vrhovni poveljnik italijanske armade. Iz tega pičlega poročila je razvidno, da so generalu neznani vsi dogodki, ki so se pripetili mej bitko in po porazu; o tem menda ne vé drugega, nego da je rešil sam sebi življenje, za ostale vojake se pa ni brigal.

Tedenski koledar.

Nedelja, 15. marca: 4. postna; evang: Jezus nasiti 5000 mož; Jan. 6.; Longin m. Ponedeljek, 16. marca: Hilarij in Tacij mm. Torek, 17. marca: Patricij šk., Jedert dev. Sreda, 18. marca: Ciril, Jeruz. šk. Četrtek, 19. marca: Jožef, ženin M. D. Petek, 20. marca: Benedikt op. sv. Kri Gesp. Sobota, 21. marca: Serapion šk. — Solnce izide 15. marca ob 6. uri 16. m.; zaide ob 6. uri 3 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. marca.

(Dr. Schafferjevo glasilo alias „Slov. Narod“) čuti, da je zapravil pravico zastopati koristi slovenskega naroda. Zato pa tem krepkeje opravlja drugi posel, da namreč blati našo duhovščino in da tem gorje napada one duhovne, ki se vzlasti mnogo trudijo za duševni in gmotni napredek svojih rojakov. To dokazuje tudi včerajšna številka „Naroda“. Jedino s hujskajočo agitacijo in z lažmi proti duhovnom skuša „Narod“ še spolnovati svojo nalogo breznačelnega in le umazanostim služečega lista. Namesto da bi se od sramote skrill slovenski list, ki, kakor „Narod“, slavo poje nemškemu liberalizmu po svojih predalih, pa se vseda na sodni stol in prešerno obsoja in grdi one, katerih delovanje je posvečeno blaginji naroda. Rekarjev in Jegličev iščite, gospoda pri „Narodu“, bližje, kakor pri nas, potem se bo lov bolje sponesel.

(Vstop h koncertu „Glasbene Matice“) v ponedeljek bo samo s Tržaške ceste, izhod pa na obe strani. Vestibule se bo zakuril. Za pojasnila naj se občinstvo obrača do rediteljev, ki bodo stali pri vходу. — Besede k „Mrtvaškemu ženinu“ se dobivajo po 10 kr. od drevi nadalje pri g. Šešarku in na koncertni večer pri blagajni.

(Za dunajska koncerta „Glasbene Matice“) se bo rezerviralo nekaj sedežev obiskovalcem iz Ljubljane. Oznanila na take sedeže se sprejemajo od 3. do 4. ure v pisarni „Glasbene Matice“ v Cojzovi hiši na Bregu, kjer se izdajajo tudi legitimacije za posebni vlak.

(Iz Domžal) 10. marca: Naši politični nasprotniki nas nikakor ne morejo, ker ne hodimo z njimi. Ako bi jim mi vsako potrdili in ugodili, bili bi takoj „vrli rodoljubi“ in ne „katoliški divjaki“. Ker nas pa nimajo na svoji strani in ni upanja, da bi nas kedaj dobili, zato jim gre hudo za nohte, ker naša stranka je vedno močnejša in zavednejša, liberalna pa hira kakor jetičen človek in bila bi že zgnila iz površja, da ne dobiva naslombe od drugod, mi dobro vemo od kod. S kakim vriščem so naši liberalci pred par leti ustanovili dvojno društvo, pevsko in slovensko domžalsko društvo. Govorili so pri otvoritvi deželni in državni poslanci, s pestmi žugali proti Goričici, poljubovali in dolgo življenje voščili novorojenim dvojčikom. Dvojčki pa navadno ne živijo dolgo, tako se je tudi tukaj zgodilo. Oboje se je rodilo neko jesensko nedeljo popoldne, a pevsko društvo bilo je skoraj mrtvorajeno dete, ker še tisti večer je umrlo in malo čez polnoč bilo že zakopano blizu domžalskega kolodvora. Drugo dete (slov. domžalsko društvo) hira, tako da mu tudi že njegovih sedem prijateljev želi smrti, ker zdravila in hrana njegova stane jih vedno več. Ker tedaj čedalje bolj čutijo, da brez naše stranke ne opravijo nič, zato bi najrajše voditelja naše stranke spravili

izpod nog; v to svrho kličejo neprenehoma „višje faktorje“ na pomoč. Zato skrbijo s sumničenjem, obrekovanjem, podtikovanjem in sodnijskimi in političnimi tožbami, a tudi tukaj nimajo sreče, ker višji faktorji dobro poznajo naše liberalce in njihove podpihovalce. Njim je vse dovoljeno, ako se pa mi drznemo objaviti kako besedo v svojo obrambo, jim to silno preseda in odrihajo po nas z besedo in pestjo, kakor da je naše dobro ime bilo brez vrednosti. — Gorjé Ti, ako stopiš v kako gostilno, kmalu so ti ti liberalni divjaki za petami in zdaj moraš biti pripravljen na vse. Tudi na cesti nismo brez skrbi. — Naj tudi naši liberalci delajo propagando v „Slov. Narodu“ in drugod, resnica je, da Domžale niso tla za liberalizem. Brezvspešni so vsi naskoki na našo stranko, če tudi ste Tirolce zvalili na svojo stran, s katerimi pa želimo tudi v miru živeti. — Domžale so, in upamo, da ostanejo katoliško-narodne. Naj govorijo številke in pri tem izvamemo Tirolce. Bratovščina vednega Češčenja šteje blizu petsto udov, družba sv. Mohorja letos 171 in „Domoljubov“ dohaja k nam le pod jednim zavitkom 90. Ta lep napredek našim liberalcem zapira sapo. Kaj pa lepo prenovljena cerkev na Goričici? Ali ne priča ona dosti jasno o pobožnosti in gorečnosti Domžalecev za čast Božjo. Prenovljenje te hiše božje je stalo nad sedemnajst tisoč, pa se je razun dvanajststo gold. že vse poravnalo s prostovoljnimi darovi. Čegave so tedaj Domžale? Zato nas nikdar ne pregovorite z Vašo puhlo frazo: Duhovnik bodi doma in v cerkvi, v politiko se ne mešaj. Ampak mi trdimo: Duhovnik skrbi za korist cerkve in države, in ne bodi Ti vse jedno, kaj se v kraju godi v političnih zadevah. Duhovnik sme in mora dandanes kot državljani vporabljeni svoje državljanske pravice, posebno o volitvah, in ne sme prezirati socialnega gibanja.

(Iz Polhovega Gradca.) Veselih dni smo doživeli od 29. svečana pa do 8. sušca v Polhovem Gradcu. Na povabilo našega prečast. gosp. župnika Jožefa Laznika so dospeli v petek dne 28. svečana popoldne v našo faro prečast. gg. Heidrich, Nezmah in Krivic, misijonarji iz družbe sv. Vincencija Pavla. Precej drugi dan so pričeli misijon za šolsko mladino. Samo jedno prošnjo sem imel ta dan do božjega prijatelja otrok: „Gospod, potrdi jih v njihovem sklepu, ohrani jih, Gospod, na poti, po kateri Ti obetajo hoditi danes!“ V nedeljo popoldne smo začeli spovedovati odraslene; pomagali so nam pri tem gg. sosedje iz Horjula in iz Vrhnike. Bodi jim na tem mestu za to bratovsko pomoč izrečena najtoplejša zahvala. V saboto bilo je sv. obhajilo za varihe, v nedeljo pa skupno sv. obhajilo. V ponedeljek opravili smo navadne molitve za ranjce; na ta dan je bilo tudi priporočeno sv. obhajilo v prid vernim mrtvim. Lahko rečem, da jih je pristopilo v ta namen nad 400 k mizi Gospodovi, in kar zapišem z največjim veseljem: mej temi je bilo gotovo polovico možkih. Vseh skupaj pa je bilo obhajanih v misijonu nad 2200. — Vdeležba je bila celi teden ogromna. Prostorna in v pretečenem poletju prelepo prenovljena farna cerkev je bila pri vsaki pridigi, pri vsakem opravilu napolnjena do zadnjega kotička, vkljub temu, da je prve dni grdo vreme hotelo prisiliti naše farane, da bi ostali doma. Veselo je bilo gledati, kako verno in pazljivo so poslušali naši dobri farani prepričevalne besede vnetih misijonarjev. — Nebo, v prvih dneh deževno in sneženo, zjasnilo se je v zadnjih dneh. Zlasti krasno je bilo vreme v nedeljo, ko smo obhajali procesijo z Najsvetejšim, pri kateri je svetilo nad 200 deklic. Gorko je svetilo solnce na zemljo in jasno je bilo nebo, kakor bi tudi ono hotelo počastiti svojega Stvarnika; kakor bi se tudi ono hotelo veseliti dušnega prerojenja in živi vere vrlih Pograjcev. — V ponedeljek ob 9. uri zjutraj so nas zapuščali mej slovesnim zvonjenjem gg. misijonarji, in mislim, da je v tem trenutku slovesa se porosilo marsikatero okó; smelo pa trdim, da je prihajal takrat iz prs vsakega Pograjca hvaležen glas: Bog Vam plačaj, Bog Vas živi, Bog Vas ohrani! V. M.

(Pri občinski volitvi v Kropi) je bil županom izvoljen g. Luka Hafner; občinski svetovalci so postali gg. V. Klinar, Ign. Ažman in P. Horvat.

(Koliko merijo ceste na Kranjskem.) Državnih cest je v naši kronovini 500·34 km, okrajnih 2348·76 km in občinskih 2660·82 km. V preteklem letu so se državne ceste podaljšale za 6·685 km, opustilo se jih je pa 5·622 km. V kranjskem okraju so se okrajne ceste l. 1895 podaljšale za 3·94 km.

(Razpisana je služba) diurnista pri c. kr. sodišču v Senožečah z mesečno plačo 30 gold. —

Služba stalnega zdravnika-asistenta pri deželni bolnici v Ljubljani z letno plačo 800 gld. in štirimi petletnicami po 100 gld., tudi je prosto stanovanje, kurjava in svečava. — Prošnje do 4. aprila vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

(Prevažanje ekspresnih pošiljatev na južni železnici.) S 1. januarjem t. l. počenši se je uvedlo na vseh progah južne železnice prevažanje ekspresnih pošiljatev, katero ima to dobro, da se vrši predaja in oddaja na isti način kakor pri prtljagi in sicer tudi pri istih blagajnah, koder se oddaja prtljaga, brez voznega lista i. t. d., samo proti izkaznici za prtljago. To izkaznico dopošlje oddajalec prejemniku, ki zamore na podlagi prejete izkaznice vdigniti došlo mu blago, eventuelno se mu, ako oddajalec to zahteva, dostavi ekspresna pošiljatev proti potrdilu. Pristojbine se zaračunajo jednako, kakor pri prevažanju prtljage, namreč od 10 do 10 kg. brutto teže; pri brzovlakih se povišajo pristojbine za 50 odst. Najnižja pristojbina znaša 40, oziroma pri brzovlaku 60 vinarjev. Ekspresnim potom se zamorejo pošiljati tudi manjše živali v kletkah, zabojih itd. in sploh vse vrste blago, katero je prikladno za prevoz v vozeh za prtljago.

(Iz celovške škofije.) Umrl je dne 5. t. m. č. g. Jožef Pikel, kaplan v St. Jakobu v Rožu. Bolehal je dolgo časa, iskal zdravja tudi pri Kneipu, žal zastoj. Rodil se je dne 12. febr. 1872 v Celju, bil v mašnika posvečen 20. jul. 1895. N. p. v. m. — Isti dan je umrl v Gradcu deficitent J. Eršnik, star 65 let. — Na župnijo v Selah je prezentovan č. g. Fr. Rup. — Č. g. kaplan V. Tešar je premeščen iz Volšberga v Požarnico.

(S Koroškega), dne 10. marca. Beljaške „K. N.“ in „Fr. St.“ pišejo, da pride za vodjo celovške pripravnice neki slovenski katehet, rodom Kranjc in da je učna uprava odklonila terno-predlog dež. š. sveta. Koliko je na tem istine, bomo videli. — Za beljaško gimnazijo je služba profesorja v novič razpisana. Sedaj se v razpisu zahteva tudi znanje slovensčine kot postranskega predmeta. — Dež. razstava v Celovcu ne bode l. 1898. Odložili so jo na poznejši čas, ker bi v imenovanem letu zbog mnogih drugih razstav bila bržkone slabo obiskana. — Novo pošto otvorijo dne 16. t. m. v Frezah. — V Beljaku se je zadušil 52-letni M. Švinger, ko je z ogljem kuril peč. — Pri Guštanju je v Meži utonil nek delavec. Dasi so bili njegovi tovariši blizu, ga niso več mogli rešiti. — Plaz je zasula v kanalski dolini posestnika J. Esterla in nekega delavca.

(Iz Celovca.) dne 11. marca: Dne 8. t. m. izročila je posebna deputacija našega mestnega zbora eksc. baron Schmidt diplomu „častnega“ meščanstva celovškega. Uradni list pravi, da je bil gospod predsednik „presenečen“ in do pičice opisuje vso diplomu. Glavni podobi na nji sta naš stari „lindver“ in pa „kameniti ribič“ na trgu sv. Duha. To je zanimivo. Znaa je slovenska pravljica o kamenitem ribiču. Prodajal je na trgu ribe in jih ponujal v slovenskem jeziku ljudem. Nekdo se je nad tem hudoval in rekel, da čez 50 let v Celovcu in okolici ne bode več Slovencev. Na to je ribič okamenel, kot vedna priča, — da Slovenec še živi! Ali so hoteli gospodje, ki so naročili diplomu, ž njo opomniti eksc. barona Schmidta na to resnico, katero on z vsem svojim delovanjem zanikuje!? Potem je misel izvrstna in še mi se — veselimo diplome!

(Jetična goveda nevarna za zdravje ljudi.) Poslanec dr. Roser je pred kratkem v državni zbornici dokazal, kako nevarne so jetične krave za ljudi. Izmed vseh govejih pasni pa so govedi simeldolske pasni jetiki najbolj podvržene, kar je tudi poslanec Czeck potrdil. Dr. Roser je omenil, da se v njegovem volilnem okraju nahaja največ simeldolske govedi, in da je že mnogo družin popolnoma izmrlo, ker so uživale mleko bolnih krav. Zal, da ljudje tega nočejo spoznati. Velevažna zadeva se bode v odseku zoper kužne goveje bolezní še bolj natanko raziskovala, da se dobé potrebni pripomočki zoper to nevarnost.

(Kako se Abesinci vojskujejo.) Na čelu v boj stopajočih abesinskih čet gredo tako imenovani „fittavrari“ t. j. najodličnejši korenjaki cele vojske. Ti so vsi s puškami oboroženi. Za njimi gredo godeci — „negoriti“ — ki so rudeče opravljeni ter igrajo na bobne, trompete in piščalke. Za godbo gredo

orožarji in burkeži v norčevih opravah, ki imajo nalog vojske razveseljevati in kratkočasiti. Potem sledi beli konj, ki nosi sv. pismo na hrbtu. Še le sedaj gre prvi vojni oddelek, kateremu navadno zapoveduje odličan „ras“. Med prvim in drugim oddelkom jaha v sredi sijajnega spremstva „neguš“, na belej muli, katero vodi rudeče opravljen oproda na pozlačeni uzdi; drugi oproda pa nad kraljevo glavo drži rudečesvilnat solnčnik. Kralja obdaja 400 glav močna v svilo opravljena telesna straža, za njim pa gredo služabniki, častniki, uradniki i. t. d. V sredi teh se nosi etijopska zastava, okolu katere stopa z železnimi križi nakičena in beloopravljena duhovščina, med katero je vedno kraljev spovednik „al-fs abat“. Sedaj sledi drugi vojni oddelek, večinoma topničarji in polk jezdecev, ki imajo to posebnost, da dva moža jahata jedno mulo. — Vsa vojska se pomika naprej med velikim krikom in vpitjem ter se ne zmeni ne za hribe in doline, tudi vode jo ne drže nazaj. — V vojski mora vsak vojak sam sebi za hrano skrbeti. Naravno je tedaj da ima vsak svojo služinčad, zlasti svojo ženo seboj. Abesinke so res občudovanja vredne, kajti vse vojne težave prenašajo ravno tako nevstrašeno kot možje. Kadar se možje bojujejo; jih žene navdušujejo, strežejo ranjencem in nosijo padle iz bojnih vrst.

(Semuji po Slovenskem od 16. do 21. marca.) Na Kranjskem: 16. marca v Polh. Gradcu, Oirknici, v Litiji, v St. Vidu, na Blokah, v Premu; 17. v Mengšu, Žužemberku, v Loki, St. Petru na Notranjskem; 18. na Krškem; 20. na Igu, v Moravčah, Kočevju, v Droru; 21. v Trziču, v Mokronogu. — Na Slov. Štajerskem: 16. marca v Zdolah, v Soseski, Pleterje; 17. v Mureku, Podčetrtnom, na Retiči, Trbovljah, Svečini; 18. marca pri Novi Štifti; 20. pri Sv. Barb. ri, St. Jerneju, na Tinskem. — Na Koroškem: 17. v Pusarnici, 20. v Gribenu. — Na Primorskem: 16. marca v Gorici (8 dni); 18. v Tolmecu; 20. v Komenu, Riemanih, Monfalkonu, Boveu.

Društva.

(Bolniško in podporno društvo pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko.) Vabilo na redni občni zbor, ki bode v nedeljo, dne 15. marca 1896 ob 2. popoldne v steklenem salonu hotela „Lloyd“ ob sv. Petra cesti. Vapored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev društvenega vodstva. 6. Volitev pregledovalcev računov. 7. Raznosterosti.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem) ima dne 17. t. m. ob 6. uri zvečer izvanredni občni zbor v društveni sobi, Turjaški trg št. 6, II. nadstropje, da se razdeli Löschnerjeva ustanova.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Neimenovanka iz Velenja 40 gld.; slavna posojilnica v Slovenski Bistrici 10 gld.; gospod Martin Čagran, urar v Ljutomeru, 3 gld.; slavna posojilnica v Pišecah 5 gld.; podružnica na Greti 15 gld. 59 kr. — Zivelí blagosrčni darovalci!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(„Hranilnica in posojilnica v Cerknici“ registrovana zadruga z neomejeno zavezo) imela je l. redni občni zbor dne 8. marca 1896. l. ob 1/4. uri popoldne v župnišču z običajnim dnevnim redom. Iz poročila te vrle hranilnice posnamemo naslednje: „Hranilnica in posojilnica v Cerknici“, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ je začela poslovati dne 10. februarja 1895. V seji dne 17. februarja je načelstvo sklenilo, da se odločita dva uradna dneva v tednu in sicer vsaka sredo in vsak četrtek od 9—12 ure popoldne. V isti seji se je odločilo, da naj pristopnina znaša 20 kr. Do konca leta 1895 je pristopilo zadrugi 152 udov, ki so vplačali 152 deležev po 1 gld. Hranilnih knjižic se je izdalo 107, na katere se je vložilo 127 krat. Načelstvo je imelo 65 sej, v katerih se je rešilo 220 prošenj za posojilo. Na posodo se je dalo 137 krat. Skupnega prometa je bilo 67.439 gold. 82 1/2 kr. Čisti dobiček znaša 219 gld., ki po zadrugnih pravilih pripade rezervnemu zakladu. Računski pregledovalec in rezitor „Zveze kranjskih posojilnic“ sta našla račune in vse drugo popolnoma v redu. Načelstvo ima prijetno dolžnost izreči najtoplejšo zahvalo slavni „Kranjski hranilnici“, ki je naši zadruzi blagodušno naklonila darilo 100 gld. za ustanovne stroške in posodila 2000 gld. za tri leta brez obrestij. Ko se je osnovala „Hranilnica in posojilnica v Cerknici“, slišal se je tu pa tam marsikak pomislek in dvom, bo li podjetje vspevalo ali ne. Iz poročila je razvidno, da je bil ves strah prazen in da nas je vidno spremljal božji blagoslov. Mnogim se je pomaglo iz zadrege in v marsikakem kmetskem srcu se je vzbudila zavest, da skupna zveza kmetskega stanu je moč, v katero se zastoj zaganja lažnjivi, sebični in vse razdirajoči liberalizem.

Prepričanje, da so jedina katoliška načela zmožna pomagati propadajočemu kmetskemu stanu do boljših časov, zasnovalo in vodilo je našo posojilnico. Isto prepričanje jo bode vodilo tudi v prihodnje. Krščanska pravičnost, gospodarska neodvisnost in trdna zveza kmetskih trpirov v skupno zadrugo: to je in ostane geslo „Hranilnici in posojilnici v Cerknici“. Zaupanje v Boga in zavest, da se resno trudimo pomagati tistemu stanu, ki je človeški družbi steber, bodri nas k novemu delu! Bog blagoslovi!

Telegrami.

Mentone, 14. marca. Včeraj je obiskal cesar Franc Josip angleško kraljico Viktorijo. V nedeljo opoldne odpotuje cesar s posebnim vlakom na Dunaj.

Dunaj, 14. marca. Odsek za volilno preosnovo je vsprejel v današnji seji točko 9, a vladne predloge in predlog poslanca Götza, po katerem ima v splošni volilni kuriji vsak moški državlján, ki je dopolnil 24. leto in ni izključen od volilne pravice, v tisti občini pravico voliti, koder je vsaj šest mesecev pred razpisom volitev prebival. Pri točki 9 a, ki izključuje od volilnega prava vse v družini živeče osebe, je pripomnil ministerski predsednik, da vlada ne oporeka črtanju tega paragrafa, na kar se je ta točka zavrgla z 19 proti 5 glasovom.

Dunaj, 14. marca. V budgetnem odseku je interpeloval včeraj posl. Bareuther železniškega ministra radi zadnje nesreče pri Bischofshofenu. Minister je odgovoril, da je nesrečo zakrivilo jedino le zelo neugodno vreme in veliki sneženi zameti, ki so pretrgali brzojavno zvezo.

Dunaj, 14. marca. Po uradnih poročilih ne sprejme država Parana več nobenega izselnika. 3000 galiških izseljencev čaka že več mesecev v Braziliji in bode morda še le v teku jednega meseca dovoljen dohod v Parano.

Dunaj, 14. marca. „Pol. Corr. poroča: Potovanje ogerskih ministrov na Dunaj k nadaljnim posvetovanjem glede obnovitve pogodbe se je moralo odložiti za nekaj časa radi nepričakovanih zaprek v zbornici od strani opozicije, ki ovira s svojo taktiko rešitev proračuna.

Karvin, 14. marca. Položaj v tukajšnjih premogovnikih postaja vedno resnejši. V premogovniku „Gabrijela“ se danes ostavi delo popolnoma.

Sredeo, 14. marca. Včeraj je dospela iz Carigrada komisija s sultanovim pismom na kneza Ferdinanda. Na kolodvoru so komisijo vsprejeli pobočnik in tajnik kneza Ferdinanda, člani ministerstva ter mnogo višjih civilnih in vojaških dostojanstvenikov.

Pariz, 14. marca. Včeraj opoldne je izročil avstro-ogerski poslanik grof Wolkenstein predsedniku Faure veliki kordon reda sv. Štefana.

Rim, 14. marca. Iz Masave se poroča: Po poročilu majorja False so general Albertone, oberst Nava, poveljnik Gamersa, 6 stotnikov in 16 poročnikov mej vjetniki pri kralju Meneliku. Včeraj se je vrnilo nadaljnih 19 italijanskih častnikov z bojišča v Asmaro.

Rim, 14. marca. Iz Masave se poroča, da so se pričela mirovna pogajanja s kraljem Menelikom in se je obustavila nadaljna dopošiljatev vojnih čet.

Rim, 14. marca. Včeraj so blizu Kassalle derviši, blizu 5000 mož močni, napadli oddelek italijanske armade, ki se je moral preseliti umakniti v gore.

London, 14. marca. „Reuters - Office“ se poroča iz Pekinga 12. t. m.: Mej Rusijo in Kitajem se je sklenila tajna pogodba.

Za „katoliški sklad“ prejeti smo nadalje od p. n. domoljubne gospođe nastopne darove:

Francišek Marešič, župnik na Lipoglavem kron 40.—
Janez Brence, župnik pri sv. Gregorju, nabral v železničnem vozu štev. 7031 12.—

Jurij Drobnič, župan v S. dražici	2.—
Zgubljena stava	2.—
Janez Smrekar, katehet v Ljubljani	10.—
Matej Tavčar, vpok. župnik v Ljubljani	20.—
Zgubljena stava (g. ž. uprav. Anton Mora v Loškem potoku)	10.—
Francišek Krumpstar, kapelan v Ribnici	2.—
V dvojno zahvalo	20.—
Anton Nemeš, farni upravitelj v Kokri	4.—
Josip Zupan, župnik v Brezovici v Istri	10.—
Dunajska stava	2.—
Za zopet dobljeni denar	10.—
Janez Murnik, trgovec v Kamniku	30.—
Svatje na Pustem hribu	4-42
Anton Urbas, stolni kanonik v Ljubljani	29.—
Dobljena stava	2.—

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, dne 14. marca 1896.

Josip Šiška,

tajnik „Izvršujočega odseka.“

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, zvez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varh. Prospekti zastoni in franko.

Za otroške bolezni,

za katere jo tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

ki je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri **želodčni kislini**, **škrofolnih**, **krvicoah**, **otoku šlez** itd., in ravno tako pri **kataru sapnika** in **oslovem kašlju**. (Dvornega svetnika Löschnerja monografija o Giesshübl Sauerbrunn.) 10 12

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prsi sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav vsepo. — Cena steklenici 35 kr., 12 stekl. gld. 3-60. 123 (50-5) 3

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
13	9. zvečer	732.1	4.5	sl. zab.	oblačno	
14	7. zjutraj	732.6	1.4	sl. jvzh.	dež in sneg	4.0
	2. popol.	734.1	2.2	sl. jvzh.	sneg	

Srednja včerajšna temperatura 4-6° in za 1-5° nad normalom.

Umrli so:

12. marca. Jožef Lavrin, delavčeva hči, 2 leti, Sv. Jakoba trg 1, kron. pljučni katar.

13. marca. Emilija Hauptmann, posestnikova žena, 29 let, Sv. Petra cesta 43, jetika.

V hiralnici:

13. marca. Simon Hafner, mesar, 75 let, valed raka na prsih.

V deželni bolnišnici v Vodmatu:

7. marca. Jožef Jančar, samski ubožec, 65 let, ostarelost.

8. marca. Alojzij Mrak, mizarški učeneo, 20 let, jetika.

12. marca. Janez Mandelj, samski delavec, 38 let, jetika.

— Anton Michel, oženjen čevljar, 72 let, pljučnica.

Tujci.

9. marca.

Pri **Stonu**: Edler, Ripper, Soffer, Schmilowiz, Tausig, Bing, Wiegendorf, Weiss z Dunaja. — Vrhovšek iz Svibnega. — Lončar iz Tržiča. — Slapšak iz Trebelnega. — Slezak iz Šmarija. — Muha iz Loke. — Tantanut iz Kopra. — Volo iz Križ. — Majdič iz Domžal. — Wiest iz Regensburga. — Pehar, Agnani iz Trsta. — Lesjak iz Želimalj. — Loroehy z Broda. — Debeljak iz Predvora. — Terbuhovic iz Male Loke. — Terbuhovic iz Zatične. — Raunacher iz Beljaka. — Jenko od Sv. Duha. — Rupert iz Celovca.

Pri **Maltcu**: Fuchs, Schick, Steiner, Brecht, Zeiler, Mandl, Bartl, Frisch z Dunaja. — Müller iz Trsta. — Paulier, Nowotny iz Grada. — Strenbel iz Vöcklabrucka. — Hussa iz Senožet. — Simanovsky iz Budimpešte. — Vait iz Heba. — Neumann iz Rumburg-a. — Pollak z Nemškega Broda. — Pirnat iz Zatične. — Heyde iz Stuttgart-a. — Defranceski Kastelitz, Hladnik iz Novega Mesta.

Pri **Lloyd**: Palix z Kobarida. — Slivnik iz Št. Vida.

Hudec iz Prage. — Jenko od Sv. Duha. — Pencs iz Mokronoga.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kostler, Obermüller z Dunaja. — Goljšeček iz Gorice.

Pri **avstrijskem caru**: Žagar iz Dovjega. — Ma'overh iz Horjula. — Pillitz, Turk, Vernege iz Celja.

Pri **bavarskem dvoru**: Bressar iz Trsta. — Hohen-neger iz Solnograda.

213 1-1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes dopoldne zaspala v Gospodu naša neizmerno ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, stara mati in tašča, gospa

Marija Gutnik roj. Debevec

posestnica in slaščičarica

po dolgi mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče v 69. letu svoje starosti.

Pogreb predrage rajnice bode v **ponedeljek**, dne 16. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v Šent-Vidu nad Ljubljano.

Mase zadušnice služile se bodo v farni cerkvi šentvidski. Bodi priporočena v blag spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 14. marca 1896.

Ivan Gutnik, oče. Anton Gutnik, mag. uradnik, Marija Gutnik, omožena Brejnik, Cecilija Gutnik, Benedikta Gutnik, sestra uršuljinka, otroci. Johana, Polona, Katarina, Reza, Antonija Debevec, sestre. Ivanka Gutnik rojena Menec, sinaha. Matija Brajnik, zet. Ciril Brajnik, unuk.

„Alleluja.“

4. velikonočni napevi,

„Regina coeli“ in „Te Deum“.

za mešan zbor zložil 186 3-2

Ign. Hladnik, op. 22. — Cena 40 kr.

„Requiem“

za en glas z orgljami (obseg od *d-d*) ali za mešan zbor, cena 40 kr. — Obadva dela ob enem 80 kr.

Dobi se pri skladatelju v Novem Mestu.

Kwizdov fluid proti protinu
Mnogoletno preizkušeno, bolečino olajšujoče domače sredstvo. Okrepijoč za vrtanje pred in po dolgotrajnem tekanju.
Cena steklenici 1 gld. a. v. 12 stekl. 60 kr. a. v.
Okrožna lekarna v Kornenburgu.
Dobiva se v vsaki lekarni.
Paziti je na varstveno znamko in zahteva naj se izrecno.

Lepo stanovanje

s 5 eventualno 4 sobami je takoj, ali s 1. aprilom ali 1. majem oddati!

Natančneje pove Alojzij Vodnik, lastnik in kamnosek, Kolodvorske ulice 34. 158 3

Ana Rupnik

izdelovalka umetnih cvetlic

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 13,

priporoča se prečistiti duhovščini in slav. občinstvu

v izdelovanje vsakovrstnih šopkov za cerkev in altarje, vencev za bandera in razne cerkvene slovesnosti,

kakor tudi

popolne oprave za nove maše

po primerni ceni. 189 6-3

Sidro

Liniment. Capsici comp.

18-8 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečino olajšujoče mazilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to uploj priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-28

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Šivalni stroj (Wheeler-Wilson)

v dobrem stanju, je za 12 gld. na prodaj. Poljanska cesta št. 21. 194 3-3

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu, v lahke si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, posebno pri slabotnih otrocih pospešuje narejanje kosti.

Cena steklenice je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zaviljanje. 299 20-6

Svarilo! Svarimo pred po-

naredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi in, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 26 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 27 20-15

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Čudovito ceneno nakupovanje

samo gld. 2-10.

Ker moramo radi opuščenja naših tovarn opustiti tudi naše filijalke, smo se odločili razprodati nastopno našete, kaj koristne stvari, katerih je vkupe 40 komadov, za smešno ceno samo gld. 2-10, in sicer:

1 elegantna pozlačena ura, natančno kazoča, za katero jamčimo 4 leta, 1 eleg. pozl. verifika, katero je prav težko ločiti od pristno zlate, 6 komadov žepnih rutie, 1 prav lepo žepno zrcalo, 1 krasna pristnosvilnata kravata, 1 lepa iglica za kravato z umetnimi kameni, 1 krasen portemonnaie iz finnega usnja, 3 jako fine gumbje za srajca iz imit. zlata in umetnimi brljanti, 2 fina gumba za manšete iz imit. zlata in z mehan. patent. zaprtjem, 1 prav eleg. pariška igla za dame, 1 fina smodkarnica, 1 fini kanež za cigarete, 10 kom. finega angleškega pismenega papirja in 10 komadov finih kovert.

Vseh teh 40 predmetov z uro vred pošljemo za samo gld. 2-10. Iz razprodaje pošljemo tudi eleg. srebrno natančno kazočo žepno uro in pozlačeno verižico z okrasom za samo gld. 3-—. Tudi za to uro jamčimo 4 leta. Srebrna ura z zgoraj naštetimi predmeti vkup velja samo gld. 3-50. — Ker se tako ugodna prilika ne boče kmalu ponudila, naj se naročile prej ko prej oglašajo. — Pošilja proti povzetju centralna ekspedicijska

F. Windisch, 128 5-5

Krakovo, Verka Joselowitschastrasse 10 K.

Neugajajoče se lahko vrne.

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na deželi javljam najuljudneje, da sem po potresu 15. aprila opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter imam odslej glavno zalogo 336 52-44

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic, slamnikov itd.

samo

na Starem trgu

(pod Tranžo) št. 1

poleg čevljarkega mosta

Priporočam se ob jednem v obilo nakupovanje zagotavljajoč dobro blago po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani,

Stari trg, št. 1.

3 zlate
15 srebrnih
kolajn.
12 častnih in
priznanih
diplom.

249 8-7

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

restitucijski fluid

c. in kr. priv. osnaževalna voda za konje.

Cena 1 steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih; v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim učinkom v krepcanju pred in po dlje trajajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrplosti kit itd., in usposablja konja za urno tekanje.

Paziti je na varst. znamko in zahtevati le Kwizdov restitucijski fluid.

Glavna zaloga Okrožna lekarna v Kornenburgu pri Dunaji.

330 20-18 1.

Varstvena
znanka.

Kr. ruminski dvorni
založnik.
Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske dežele.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z **diplomo in svetinjo**
v **Bruslju (Belgija) 1888. l.**
na **Dunaju 1892. l.**

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejšega do najfinije oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu svoje **zaloge**
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilno, kadilno itd. v raznem slogu izvršenih.
Vsprejem tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjeverišča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najustaneknejše izdelovanje
monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča prečast. duhovščini za izdela-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznana natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gld. 45 kr.
Za pristnost jamči s sveto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitke in med priporoča
prečast. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najustaneknejše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se prečast.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatih barv v ploščevinastih posicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata
lepo svojo
zalogo
lončenih pečij, štedilnikov
trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kalš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjavo
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga rezilnega orodja
in kirurških instrumentov.
Ljubljana **Alojzij Vanino** Ljubljana
Stari trg 6. Valvazorjev trg 4
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu **nože, škarje, britve**
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franco Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča prečast. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna **stavninska ključarska dela**
izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej
se se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, ceno nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse **zobne ope-**
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, St. eliške ulice št. 14
se priporoča prečast. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi
raznovrstne voze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 49
se priporoča prečast. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapet-
iranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi spalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izberi
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana prečast. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji,
domača potica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primolijah, svatovščinah, imen-
dneih in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani pristrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angeli“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Na prodaj je hiša

v Litiji, pritična, ima 4 sobe, kuhinjo, drvarnico in mali pod, pred hišo velik vrt. — Cena okoli 3000 gld.

Natančneje pogoje pové lastnica **Katarina Močilnikar**, hiš. št. 25. 20 1—1

Službe si išče organist in cerkvenik

iz cecilijanskega zavoda.

Več pové upravništvo tega lista. 193 3—3

Stavbeno podjetje

(koncesijovani zidarski mojster)

se priporoča

za izvrševanje vseh v to stroko
spadajočih del. 191 8—3

Ivan Pittini, Kongresni trg 12.

Vajenca za krojaški obrt

sprejme 201 3—2

Ivan Miklauc,

krojaški mojster v Ljubljani, Krojaške ulice št. 4.

Prečast. duhovščini, stavbinskim mojstrom, hišnim gospodarjem in sl. občinstvu najljubše javljam, da sem

otvoril kleparski obrt

v Mostah pri Ljubljani št. 66

in se priporočam za vsakojaka v to stroko spadajoča stavbena in galanterijska dela in popravila, stavljenje stranišč in kopel (banje) ter jamčim za vestno, ceno in natančno izvrševanje vseh naročb.

Vsakdo more se sam o nizkeji ceni in dobri postrežbi prepričati, posebno ker mi je mogoče radi nizke stanarine zunaj mesta in drugih manjših stroškov ceneje naročila izvrševati.

Naročbe se prejemajo ustno in pisмено in proračuni se dobé v Mostah pri Ljubljani št. 66.

180 5—2

Ivan Wostner,
kleparski mojster.

Št. 428.

Natečaj.

20 3—1

Za razširjanje pokopališča v Trnovem se bode v svrhu prevzetja dela vršila dné 30. sušca t. l. na lici nameravane zgradbe

ustna minuendo-licitacija.

Skupni troški proračunjeni so na 2284 gld. 19 kr. — Podjetniki se vabijo k udeležbi z dostavkom, da jim bo v slučaju prevzetja položiti 10% varščine.

Načrt, proračun ter natančnejši pogoji razvidijo se ob uradnih urah pri podpisnem občinskem uradu.

Županstvo Trnovo na Notranjskem,
dné 13. sušca 1896.

Št. 702.

Razpis.

179 3—2

V Idriji je nastaviti

provizoričen deželni živinozdravnik.

S to službo združeni so dohodki letnih 700 gld., in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 300 gld., iz občinske blagajne v Idriji znesek 200 gld., in za pet let iz državnih sredstev tudi znesek 200 gld.

Dotičen živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati živino in meso v Idriji ter nadzorovati brez odškodovanja živinske semnje v Idriji, v ostalem sodniškem okraju pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti

do dné 30. marcija 1896. leta

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dné 24. februarija 1896.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-3
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Natečaj.

Podpisani odbor razpisuje stavbinskim podjetnikom in vodjem natečaj za

popravo župnih cerkvenih stavb.

Vse poprave so proračunjene na 22.000 gld. Načrti in druge priprave se morejo ogledati v župnišču in na licu mesta vsak dan razun nedelj in praznikov.

Pisane ponudbe je vlagati do dné 27. sušca opoldne. — Podjetnik vloži 15% varščine do izvršene kolavdacije.

Na Homcu (pošta Mengeš), dné 10. sušca 1896.

Za stavbinski odbor:

V. Bernik, načelnik.

200 3—3

Josip Lehner

mestni tesarski mojster

in zapriseženi sodnijski veščak v Ljubljani

prevzema vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, kakor:

parketovanja in polaganje tál s podolgastimi deskami, kritje cerkvenega, stolpnega in vsakovrstnega drugega ostrešja, ameriške ledenice, kegljišča, verande, paviljone, kladare, mostove, jezove itd.

ter izvršuje vse pod jamstvom strogo solidnega dela z uporabo najboljšega gradiva po najnižji ceni. 206 5—1

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45—3

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij ali v popraviljanja, prenaviljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvršnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji zavarovanja proti škodam, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje proti škodam na odpadkih najemnine vsled požara in razpoka, potem zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem, in zavarovanje za življenje v najrazličnejših kombi nacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovane, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi zavarovanja proti toči na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“

na Dunaju

v lastni hiši družbe, L. Weihburggasse. 16 12—9

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske

Najbolje priporočena

za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani.

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 11

drugi zmlati tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati,
iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat
z raznimi pritliklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve
tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo
kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtna kot zdrava
redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočih družinah. Dobra je pa
tudi »čista«, to je, brez primei bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna
in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za
lastno zdravje, naj rabi odeslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim
ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z
varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti.
Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele
zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
tero rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečine ter je oblajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpošilja se sleherni dan. 46 26-5

Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Šporkerjeve ulice 203.

Št. 30 pr.

Razpis službe.

205 3—1

Na kirurški oddelku deželne bolnice v Ljubljani je
oddati

definitivna služba asistenta

z letno plačo 800 gld., s pravico do 4 v pokojnino vstetih petletnih po
100 gld. ter s prostim stanovanjem, prosto kurjavo in razsvetljavo.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, do-
movinski pravici, o doktoratu vsega zdravilstva ter o dovršitvi kakega opera-
cijskega tečaja, o dosedanjem službovanji ter o znanji slovenskega ali kakega
drugega slovanskega in nemškega jezika

do dne 4. aprila 1896

vodstvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

Ljubljana, dne 5. marca 1896.

Naznanilo preselitve in priporočilo.

Usojam si prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu najuljudneje javiti, da sem

preselil svoj krojaški obrt

na Kongresni trg št. 14, nasproti nunski cerkvi.

Najtopleje zahvaljujoč se cenj. naročnikom za skozi 25 let izkazovano zaupanje se
priporočam sl. občinstvu, osobito še prečast. duhovščini in naročila za izdelovanje vsakovrstne

duhovniške civilne obleke, talarjev itd.

z zagotovilom, da bi bode vestna skrb z natančnim, zanesljivim delom, dobrim trpežnim
blagom in nizkimi cenami vsestransko zadovoljiti.

V Ljubljani, dne 3. marca. 1896.

166 3—3

Anton Meršolj,
krojaški mojster v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 13. marca.			Dne 13. marca.			Dne 13. marca.		
Skupni državni dolg v notah	100	gld. 95	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 50	Kreditne srečke, 100 gld.	202	gld. —
Skupni državni dolg v srebru	101	05	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	—	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	186	—
Avstrijska zlata renta 4%	122	40	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194	20	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18	75
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	40	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	10	Rudolfove srečke, 10 gld.	25	—
Ogerska zlata renta 4%	122	20	Tisne srečke 4%, 100 gld.	145	—	Salmove srečke, 40 gld.	69	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	95	Dunavske vravnave srečke 5%	127	75	St. Genois srečke, 40 gld.	72	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1000	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	—
Kreditne delnice, 160 gld.	380	—	Posojilo goriškega mesta	112	—	Ljubljanske srečke	22	—
London vista	120	70	4% kranjsko deželno posojilo	98	35	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171	75
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	—	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	20	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3485	—
20 mark	11	80	Prioritetne obveznice državne železnice	221	—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	459	—
20 frankov (napoleonodor)	9	57 1/2	„ južne železnice 3%	166	90	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97	75
Italijanski bankovci	43	55	„ južne železnice 5%	130	50	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63	—
C. kr. cekini	5	65	„ dolenskih železnice 4%	99	50	Montanska družba avstr. plan.	84	75
						Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163	50
						Papirnih rubljev 100	128	—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.